

Borze v preteklem tednu

31. oktober – 4. november 2022, leto XIV, št. 45

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Brezigar

Višji upravitelj premoženja

Fed opozarja na nove dvige obrestnih mer

Pretekli teden so bile v ospredju centralne banke po svetu. Ameriška centralna banka (Fed) je že šestič letos dvignila obrestno mero, hkrati pa je napovedala, da bodo prihodnji dvigi najverjetneje višji od pričakovanj. Z dvigi bo nadaljevala tudi Evropska centralna banka.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (28. 10. 2022 – 4. 11. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021 – 4. 11. 2022)
Svet - MSCI World	-1,91%	-9,34%
ZDA - S&P 500	-3,15%	-8,01%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,54%	-12,00%
Japonska -Topix	+1,53%	-11,94%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+4,85%	-15,17%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Ameriška centralna banka (Fed) je že šestič letos zvišala ključno obrestno mero, in sicer za 0,75 %, na vrednost med 3,75 % - 4 %. Pri tem je predsednik Feda Jerome Powell opozoril, da to zvišanje najverjetneje ne bo zadnje, in da bo vrh obrestne mere po vsej verjetnosti presejal prejšnja pričakovanja v višini 4,6 %. Po besedah Powella se je inflacija izkazala za precej bolj trdovratno, kot so sprva načrtovali, zaradi česar se verjetnost morebitne recesije povečuje. Trenutno sicer kaže, da se inflacija nekoliko umirja, saj je od vrha junija 2022, ko je znašala 9,1 %, upadla na trenutno stopnjo 8,2 %. A tudi ta je še vedno precej nad ciljno, ki znaša približno 2 %. Fed ocenjuje, da je ameriški trg dela še vedno dokaj robusten, saj je septembrska brezposelnost v ZDA znašala 3,5 %, kar je med najnižjimi stopnjami v zadnjih desetletjih. Trenutni podatki kažejo, da sta za vsakega brezposelnega odprti skoraj 2 novi delovni mesti (1,9 delovnega mesta). Tudi število novih prošenj za nadomestilo v primeru brezposelnosti se je pretekli teden znižalo. Vse to je sicer za ameriško gospodarstvo in tudi potrošnika koristno, a hkrati visoka zaposlenost povečuje plače, kar pritiska na inflacijo, dodatno pa daje Fedu več prostora za bolj agresivno višanje obrestnih mer.

Angleška centralna banka (BoE) je zvišala obrestno mero za največ od leta 1989, a hkrati opozorila vlagatelje, da bo zaradi vedno večjega tveganja dolge recesije v prihodnje obrestno mero verjetno povečevala počasneje od pričakovanj. Tudi BoE je zvišala ključno obrestno mero za 0,75 % in trenutno znaša 3 %, angleško gospodarstvo pa po njihovem mnenju naj ne bi raslo še vsaj dve leti, kar bi predstavljalo najdaljšo recesijo od leta 1920. Po predvidevanjih banke naj bi v tem četrtletju inflacija dosegla 40-letni rekord z 11 % stopnjo, gospodarska aktivnost pa se bo po mnenju bankirjev v letih 2023 in 2024 zmanjšala za skupno 2,9 %. Tudi v Združenem kraljestvu je trenutno brezposelnost zelo nizka in znaša 3,5 %, kar je najnižja stopnja od leta 1974, a naj bi po mnenju BoE do 2025 narasla na 6,4 %.

Tudi Evropska centralna banka (ECB) napoveduje dodatno zviševanje obrestnih mer. Guvernerka ECB Christine Lagarde je pretekli teden dejala, da je inflacija v evroobmočju bistveno previsoka in da bo ECB uporabila vsa sredstva, da jo bo spravila na ciljna 2 %. Lagardova opozarja, da je manjša recesija možna, a da tudi ta, sama po sebi, ne bi bila dovolj za znižanje inflacije.

Kljub negativnim novicam so se prejšnji teden vrednosti evropskih delniških indeksov povišale. Razloge za rast lahko najdemo na Kitajskem, od koder so začeli prihajati namigi, da bi lahko vlada začela rahljati stroge ukrepe za boj proti koronavirusu. Kitajska proizvodnja je namreč v zadnjem obdobju močno upadla, saj je kitajska vlada določene regije v državi praktično zaprla, kar je seveda močno zavrlo proizvodnjo. Ti ukrepi pa niso prizadeli samo Kitajske, temveč so se prelili tudi na okoliške regije in tudi Evropo, ki je pomemben trgovinski partner Kitajske. Dodatno je nekoliko optimizma dodal tudi zaključek revizijskega procesa med ZDA in Kitajsko. Ti dve državi sta že več let v sporu, ker Kitajska ni dovolila ameriškim regulatornim organom dostopa do podatkov družb, ki kotirajo na ameriških borzah. Zaradi tega so ZDA že večkrat zagrozele, da bodo kitajske delniške družbe izločile iz svojih borz. Čeprav o izsledkih revizij še ni bilo nobenih povratnih informacij, za udeležence na kapitalnih trgih že sam zaključek postopka predstavlja pozitiven signal.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.